

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Віннік І.О., Врещ П.В.

студенти;

Кемарська Л.Г.

*кандидат економічних наук, доцент,
Дніпровський державний технічний університет*

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ВИПУСКУ І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Головне значення на сучасному підприємстві приділяється випуску та реалізації готової продукції. Саме результат випуску і реалізації є найважливішим економічним показником в діяльності підприємства, що в основному формує його кінцевий фінансовий результат. В обсяг реалізації включається випущена та відвантажена продукція незалежно від того, зарахований платіж на поточний рахунок підприємства чи ні. Реалізація готової продукції – це мета діяльності підприємства, кінцевий етап кругообігу його засобів, по завершенні якого визначаються результати господарювання та ефективність виробництва.

До основних проблем обліку та аналізу випуску і реалізації готової продукції на промислових підприємствах відносять наступні:

- 1) Відсутність єдиного підходу до класифікації результатів виробництва.
- 2) Неповне відображення інформації про формування виробничої собівартості продукції та собівартості реалізації в регістрах обліку та фінансовій звітності підприємства.
- 3) Недосконалість форм первинних документів та облікових регістрів щодо відображення виробничих витрат.
- 4) Завищення або заниження вартості готової продукції при її оцінці.
- 5) Допущення помилок в результаті ручної обробки інформації щодо випуску та реалізації готової продукції.
- 6) Забезпечення проведення своєчасного і повного аналізу випуску і реалізації готової продукції та прийняття управлінських рішень на підставі отриманих результатів.
- 7) Забезпечення своєчасної оплати покупцями відвантаженої їм продукції та недопущення простроченої дебіторської заборгованості.

У результаті відсутності єдиного підходу до класифікації результатів виробництва виникає ситуація, коли ускладнюється визначення об'єктів бухгалтерського обліку. У табл. 1 наведено особливості тлумачення поняття «готова продукція».

Таблиця 1

Визначення поняття «готова продукція»

Автор	Визначення
Кожин В. Я.	Готова продукція – це результат закінченого виробничого процесу підприємства, матеріалізований у вигляді вироблених виробів, виконаних робіт і наданих послуг силами основного чи допоміжного виробництва.
Федосова Т. В.	Готовою продукцією називається продукція, що повністю закінчена обробкою, прийнята технічним контролем, здана на склад або прийнята замовником, згідно з актом приймання. Вироби, що не пройшли всіх стадій обробки та не прийняті технічним контролем, враховуються у складі незавершеного виробництва.
Писаренко Т. М.	Готова продукція – об'єкт облікової системи промислового підприємства, що поєднує організаційні інструменти обліку виробництва і продажу продукції, виступає засобом для досягнення основної мети функціонування підприємства.
Сук Л. К., Сук П. Л.	Готовою є продукція, виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і яка відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативноправовим актом
Бутинець Ф. Ф.	Готовою вважається продукція повністю закінчена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки), відповідає діючим стандартам або затвердженим технічним умовам

Джерело: розроблено авторами за даними [1-5]

Неповне відображення інформації про формування виробничої собівартості продукції та собівартості реалізації в регістрах обліку та фінансовій звітності підприємства сприяє зниженню ефективності контролю якості, конкурентоспроможності та рентабельності продукції, що випускається. Особлива увага повинна бути приділена організації обліку виробництва та реалізації готової продукції на підприємствах, розробці форм первинних документів і облікових регістрів щодо накопичення, розподілу та списання виробничих витрат. Удосконалення облікової документації та документообігу необхідно здійснювати за такими напрямками: підвищення оперативності оформлення та обробки інформації під час здійснення виробничих витрат, розрахунку собівартості та відображення реалізації; підвищення рівня об'єктивності аналітичної інформації; підвищення контролю з обліку вибуття готової продукції, виробничих запасів і товарів; економія витрат ресурсів на обробку документів.

Важливими складовими забезпечення повного відображення собівартості готової продукції також є визначення номенклатури витрат, розробка методики підрахунку й оцінки залишків незавершеного виробництва, які б відповідали технологічному процесу виробництва конкретного підприємства, конкретного цеху, ділянки. Удосконалення бухгалтерського обліку собівартості продукції вимагає аналізу альтернативних напрямків облікової політики, обґрунтування оптимальних рішень, що не суперечать міжнародним стандартам.

Для уникнення розбіжностей в оцінці готової продукції необхідно визначити відхилення між фактичною та умовною вартістю готової продукції після формування калькуляції та скласти відповідні проводки: Дт 26 «Готова

продукція»; Кт 23 «Виробництво» (якщо фактична собівартість готової продукції перевищує умовну вартість). Або сторнувати такий запис, якщо фактична собівартість виявиться меншою від умовної вартості [6]. Одночасно потрібно відобразити суму відхилень, яка виникає між фактичною виробничою собівартістю готової продукції та її вартістю за обліковими цінами.

Використання автоматизованого ведення бухгалтерського обліку дає можливість підприємству формувати велику кількість звітів, розрахунків, проводити економічний, фінансовий аналізи діяльності підприємства. Вартість і затрачений час на складання форм є незначним, що дає змогу повністю задовольнити інформацію з обліку та аналізу готової продукції, скласти прогнозні розрахунки для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері реалізації готової продукції. Найбільша кількість помилок з обліку готової продукції при «паперовій» формі виникає на стадії перенесення даних з одного первинного документа до іншого і також при складанні різноманітних звітів. Отже, використання автоматизованого обліку готової продукції дасть змогу повністю позбутися таких помилок. При автоматизованій формі процес ведення вхідної інформації проводиться тільки один раз і частково контролюється програмним забезпеченням, решта процесів проводиться автоматично. Програмне забезпечення дає змогу перевірити повноту, правильність заповнення реєстрів відповідно до нормативних актів, швидко виявити помилку і вказати способи її виправлення. Таким чином, підвищується достовірність інформації та її оперативність [7].

Метою аналізу випуску і реалізації готової продукції є обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на збільшення обсягів продажу, зміцнення конкурентних позицій підприємства на ринку, розширення його частки, задля зростання фінансових результатів. У процесі аналізу випуску та реалізації готової продукції оцінюються обсяг виробництва та реалізації, а також обсяг чистої продукції. Зміст та якість вихідної інформації мають першочергове значення у забезпеченості точності отриманих результатів та ефективності прийнятих на їх основі управлінських рішень.

До головних завдань аналізу випуску та реалізації готової продукції відносять: проведення маркетингового дослідження та обґрунтування обраної підприємством виробничої програми; оцінка виконання обраної виробничої програми та динаміки обсягу випуску і реалізації готової продукції; виявлення та розрахунок факторів, що впливають на виконання виробничої програми та обсяги продажів; оцінка впливу структурних зрушень у виробництві готової продукції при формуванні узагальнюючих показників ефективності; оцінка якості готової продукції; виявлення та розрахунок резервів зростання обсягів випуску і реалізації готової продукції; підготовка рекомендацій щодо використання виявлених резервів.

Вирішення досліджених проблем обліку та аналізу випуску і реалізації готової продукції дозволить підвищити ефективність виробничої діяльності підприємства та покращити його економічний потенціал.

Список використаних джерел:

1. Кожинов В.Я. Основы бухгалтерского учета. Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://refdb.ru/look/2831079.html>.
2. Федосова Т.В. Бухгалтерский учет // Таганрог: ТТИ ЮФУ, 2007 г. – 364 с. Электронный ресурс. – Режим доступа: http://www.aup.ru/books/m176/7_1.htm.
3. Писаренко Т.М. Характеристика діючої методики організації обліку готової продукції // «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 12 (45). Ч. 1. – 2015. – С. 231-239.
4. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: Каравела. – 2009. – 624 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Ф.Ф. Бутинець та ін.] – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
6. Пушкар М.С. Фінансовий облік // Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 628 с.
7. Жмур Н.М. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації // Держава та регіони. Серія «Економіка та підприємництво». – 2007. – № 2. – С. 301–304.

Іванченко К.О.

студентка,

Первомайська філія

Національного університету кораблебудування

імені адмірала Макарова

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Готова продукція – це виріб (напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад чи замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції на підприємстві [1].

Важливою умовою правильності ведення обліку руху продукції за операціями випуску, відвантаження (реалізації), а також забезпечення її схоронності на всіх стадіях руху є своєчасне документальне оформлення таких операцій. Готова продукція оприбутковується на склад із виробничих підрозділів на основі первинних документів – накладних, актів, відомостей випуску продукції та документів, що засвідчують якість (свідоцтво про якість, сертифікат відповідності державній системі сертифікації) [4]. Основні вимоги до складання бухгалтерських документів викладені в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [3]. Практика показує, що нерідко на підприємствах порушуються графіки документообігу. Це призводить до того, що не завжди своєчасно перевіряються дані складського обліку і матеріалів з бухгалтерським обліком, а виявлені розбіжності усуваються із запізненням, тобто облік не сприяє збереженню цінностей та раціональному використанню їх. Неправильно організований документообіг